

Työ- ja elinkeinoministeriö 3.7.2020
erityisasiantuntija Ville Heinonen

Arvioidut vaikutukset palkkatukiuudistukselle

Seuraavaksi esitetty arvio sisältää seuraavien muutosten arvioidut vaikutukset:

- Rajautuminen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisiin epädullisessa asemassa oleviin kohde-ryhmiin
- Tukiprosenttien yhtenäistäminen 50 % bruttopalkasta (ml. oppisopimuskoulutuksen ajalle myönnettävä palkkatuki)
- Palkkatukijaksojen kestot olisivat 5 kuukautta alle vuoden työttömänä olleista ja 10 kuukautta pitkäaikaistyöttömistä
- Vamman tai sairauden perusteella myönnettävä palkkatuki olisi 70 % bruttopalkasta
- Lomarahaa ei korvattaisi
- Palkkatuen myöntämistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanoneelta työnantajalta ei edellytettäisi enää samojen henkilöiden takaisinottamista palkkatuen myöntämisen edellytyksenä, vaan palkkatuki voitaisiin myöntää, jos työnantaja on palkannut saman henkilömäärän ennen palkkatuen myöntämistä (ei kuitenkaan syrjäytä työsopimuslain mukaista irtisanotun takaisinottovelvollisuutta)

Vaikutusarviointien taustalla on tehty voimakkaita oletuksia. Palkkatukiuudistuksen jatkovalmistelussa nämä oletukset voivat tarkentua, mikä voi heijastua arvioon uudistuksen kustannus- ja työllisyysvaikutuksista. Tarkistettu arvio voi siten poiketa tässä esitetystä. Uudistukseen mahdollisesti sisällytettävät muut kuin edellä mainitut elementit tai edellä mainituista linjauksista poikkeaminen voivat muuttaa kokonaisarviota.

Ehdotetun kokonaisuuden merkittävimmät taloudelliset vaikutukset ja työllisyysvaikutukset liittyvät tukiprosentteihin ja tukijaksojen kestoihin ehdotettuihin muutoksiin. Ehdotettu kokonaisuus nostaisi palkkatuetun työn kustannuksia arviolta yhteensä noin 45 miljoonalla eurolla vuodessa. Arvio perustuu vuoden 2019 palkkatuetun työn volyymeihin ja tukijaksojen keskimääräisiin kestoihin sekä työn kysynnän hintajoustopuolelta arvioituun volyymin kasvuun. Todellinen muutos voi erota edellä arvioidusta riippuen siitä, miten muutokset houkuttelisivat työnantajia työllistämään palkkatuella sekä millainen vallitseva työmarkkinatilanne on uudistuksen tultua voimaan.

Ehdotettujen muutosten arvioidaan kasvattavan palkkatuetun työn vuosittaista volyyymiä nettona noin 4 500 henkilötyövuodella. Laskelmassa on oletettu, että kaikki palkkatukijaksot olisivat jatkossa enimmäiskeston mittaisia. Edellä mainitusta lisävolyyymista suurin osa syntyisi palkkatuetun työn jaksojen pidentymisestä nykyisiin keskimääräisiin kestoihin verrattuna.

Vaikka palkkatuen kesto olisi jatkossa kiinteä, olisi palkkatuki kuitenkin enintään työsuhteen pituinen, ellei palkkatuen edellytykseksi aseteta vähintään tietyn kestoista työsuhdetta. Näin ollen tukijaksojen kestot voivat tosiasiallisesti olla lyhyempiä kuin esitetyt kiinteät kestot. Siltä osin kuin palkkatukityössä olevat eivät syrjäytä muita työntekijöitä ja henkilöt olisivat olleet itse muutoin työttömiä, olisi palkkatukityövolyymin kasvulla positiivinen vaikutus työllisyysasteeseen, mutta työllisyysasteen nosto tapahtuisi tältä osin julkisilla varoilla tuettuna. Syrjäytysvaikutuksen suuruudesta ei ole saatavilla tutkimustietoa kotimaisella aineistolla.

Ensisijaisesti pitkän aikavälin positiiviset työllisyysvaikutukset syntyvät siitä, että palkkatuetun työn piirissä aloittaisi nykyistä enemmän eri henkilöitä. Eri henkilöiden määrän arvioidaan kasvavan noin 1 300 henkilöllä vuodessa, mikä tarkoittaisi arviolta noin 100 henkilötyövuoden vuosittaista positiivista työllisyysvaikutusta, kun vaikuttavuudeksi luetaan palkkatuella työllistyneiden työssäolo verrattuna tilanteeseen, jossa henkilö ei olisi työllistynyt palkkatuella.

Tutkimusten mukaan palkkatuen positiiviset työllisyysvaikutukset säilyvät useamman vuoden ajan, joten ajan kuluessa positiiviset työllisyysvaikutukset kumuloituvat. Työllisyysvaikutuksen arvioidaan olevan pitkällä aikavälillä mittaluokaltaan joitakin satoja henkilötyövuosia olettaen, ettei palkkatukeen liity merkittäviä vuoto- tai syrjäytysvaikutuksia. Arviossa ei ole otettu huomioon sitä, että ehdotetuilla muutoksilla työssäoloehto täyttyisi palkkatuetulla työllä nykyistä useammin.